GAZETKA RADIOWA

Rok III — Sierpień — Wrzesień 1951 r. — Nr 6 (46)

ROZPOCZYNAMY ZAPISY NA NOWY ROK AKADEMICKI WSZECHNICY RADIOWEJ

W ROKU bieżącym Wszechnica Radiowa rozpoczyna 4 rok swej pracy. Niejednokrotnie omawialiśmy w naszej „Gazetce" cele i zadania tej uczelni. Ograniczymy się tym razem do przypomnienia najważniejszych punktów.

FOT. NEMO.

Koło Wszechnicy Radiowej przy Z.Z.K. — Warszawa-Wschodnia.

Wszechnica Radiowa jest uczelnią światopoglądową przeznaczoną dla szerokiego aktywu robotniczego, chłopskiego i inteligencji pracującej. Wykładowcami Wszechnicy Radiowej są uczeni polscy, którzy w sposób popularny uczą zasadniczych praw rządzących przyrodą i społeczeństwem ludzkim oraz podają słuchaczom podtawowe wiadomości o Polsce, o świecie i zdobyczach wiedzy współczesnej. Wykłady Wszechnicy wygłaszane są przez radio w godzinach wieczornych, a następnego dnia powtarzane w godzinach rannych. Wszystkie wykłady ukazują się w druku jako skrypty. które każdy słuchacz może prenumerować lub nabywać w pojedyńczych egzemplarzach i w ten sposób powtarzać i uzupełniać wykłady nadawane przez radio.

Ze względu na wysoki poziom naukowy i przystępne metody nauczania Centralna Rada Związków Zawodowych uznała Wszechnicę Radiową za podstawową formę samokształcenia i dokształcenia ideologicznego wszystkich swoich członków. Podobne uchwały powzięły ZSCh, Liga Kobiet, ZMP i inne organizacje masowe.

Opierając się na wydatnej pomocy związków zawodowych i organizacji masowych, Wszechnica obejmuje organizacyjnie coraz szersze masy ludzi pracy i dociera obecnie do najbardziej odległych zakątków kraju. W roku szkolnym 1950/51 Wszechnica zdwoiła prawie liczbę swoich słuchaczy i liczyła ponad 230 tys. robotników, chłopów, młodzieży i inteligencji pracującej.

Program wykładów na nowy, 1951/52 rok akademicki, tak samo jak w roku ubiegłym, obejmuje dwa kursy zasadnicze: I i II-gi oraz Kurs Wstępny.

Na Kursie Wstępnym wykładane są dwa przedmioty: Rozwój społeczeństwa ludzkiego i Nauka o Polsce współczesnej. Na kurs ten mogą się zapisać kandydaci, którzy ukończyli 4, 5 klas szkoły podstawowej, lub mają przygotowanie praktyczne w pracy społecznej.

Na kursie I wykładane są: Rozwój społeczeństwa ludzkiego, Nauka o Polsce współczesnej, Historia Polski i kultury polskiej, Przyroda. Na Kurs I mogą się zapisać ci, którzy ukończyli Kurs Wstępny W.R. szkołę podstawową lub kursy szkolenia ideologicznego.

Kurs II obejmuje 6 przedmiotów: Materializm diatektyczny i historyczny, Historia ruchu robotniczego, Ekonomia polityczna, Historia literatury polskiej, Przyrodnicze pdstawy poglądu na świat, Nauka o świecie. Kurs II wymaga ukończenia Kursu I lub znajomości conajmniej wyższych klas (IX i X) szkoły średniej.

Każdy kurs stanowi całość i kończy się egzaminem. Po złożeniu egzaminów słuchacze otrzymują świadectwa Wszechnicy Radiowej.

Zapisy na Wszechnicę Radiową rozpoczynają się 1 września i trwać będą do 15 października br. Zapisać się można osobiście lub listownie. Przy zapisie należy podać imię i na-

FOT. NEMO.

Koło Wszechnicy Radiowej w III Szpitalu Miejskim w Białymstoku.
Koło to zajęło czołowe miejsce wśród kół W.R., które podjęły współzawodnictwo na terenie Białegostoku.—

zwisko, dokładny adres, datę urodzenia, wykształcenie, pochodzenie społeczne, zawód, przy należność partyjną lub związkową.

Zapisy przyjmują i informacji udzielają: Rady Zakładowe, świetlice, kluby i domy kultury związków zawodowych, zarządy powiatowe ZSCh i świetelice gromadzkie, koła Związku Młodzieży Polskiej oraz wojewódzkie oddziały Wszechnicy Radiowej,

AUDYCJE DLA SZKÓŁ

CZYM jest radio w szkole?

Aby odpowiedzieć na to pytanie wystarczy przejrzeć listy, napływające codzień do redakcji audycji dla szkół. Piszą do nas dzieci z całej Polski. Piszą: „kochane radio", „kochana redakcjo", a nawet „kochana audycjo radiowa". Stosy listów na biurkach redaktorskich — oto dowody czym jest dla dzieci radio.

W nadchodzącym roku szkolnym program audycji dla szkół będzie obejmował prawie wszystkie przedmioty nauczania. A więc rozmaite rodzaje słuchowisk pomogą uczniom w lekcjach z języka polskiego i z historii. Usłyszą oni zradiofonizowane opowiadania i fragmenty książek, usłyszą pięknie recytowane wiersze, tak bardzo popularne i lubiane, audycje doktora Jana Żabińskiego o zwierzętach pomogą wydajnie w nauce zoologii. Cykl „W kąciku żywej przyrody" udostępni dzieciom sposoby właściwego hodowania w szkole roślin, a nawet zwierząt. Oprócz tego dla dzieci starszych będziemy nadawać audycje na temat fizyki i chemii, o rozwoju tych nauk i z historii wielkich odkryć w tych dziedzinach, mło-

FOT. BEEGER.

dzi słuchacze będą mogli również zapoznać się ze współczesnym życiem politycznym z przeglądów politycznych, opracowanych specjalnie dla dzieci. Będziemy również jak dotychczas nadawać wiele audycji umuzykalniających, które pozwolą dzieciom pogłębiać zamiłowanie muzyczne. Program audycji szkolnych zawsze jest drukowany w tygodniku „Radio i Świat", zarówno tygodniowy, jak i miesięczny.

Wiele szkół jest już całkowicie zradiofonizowanych tzn., że w każdej klasie zainstalowany jest głośnik i dzięki temu uczniowie mogą korzystać z audycji na lekcjach. Dotychczas największą popularnością cieszą się audycje dla małych dzieci, a najwięksi nasi przyjaciele i najdzielniejsi odbiorcy — to przedszkolaki.

Należy również zaznaczyć, że pilniejszych słuchaczy mamy na wsi, niż w mieście. Bardzo nas to cieszy, gdyż na wsi radio często jeszcze zastępuje odczyt, kino i teatr. Listy dzieci ze wsi dowodzą, że radio tę rolę spełnia, że jest pożądanym i mile widzianym gościem i przyjacielem.

OBSŁUGA RADIOWA ZLOTU W BERLINIE

NA III Światowy Zlot Młodych Bojowników o Pokój w Berlinie, który odbył się w pierwszej połowie sierpnia, wyruszyła ekipa sprawozdawców i redaktorów Polskiego Radia, mająca za zadanie obsługę informacyjną radiosłuchaczy w kraju. Wiadomości oraz reportaże dźwiękowe ze wspaniałego festiwalu młodzieżowego, imprez artystycznych i sportowych nadawane były kablem do rozgłośni P.R. Członkowie ekipy radiowej korzystali z pomocy oraz sprzętu radiofonii Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

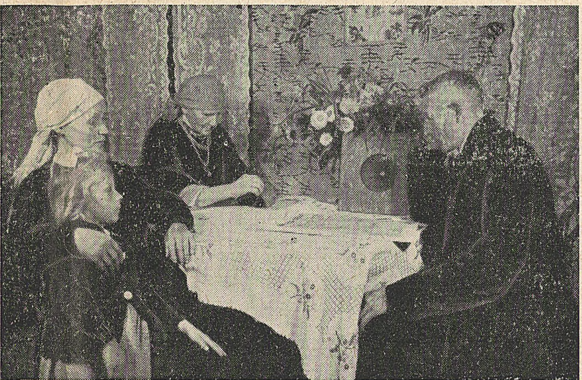

FOT. WAF.

Świetlicowy Zespół Taneczny w Zakładach Mechanicznnych im. Strzelczyka w Łodzi przed występem na zlocie w Berlinie.

GŁOŚNIK RADIOWY W KAŻDEJ IZBIE

RADIOFONIA polska dzięki zastosowaniu systemu radiofonii przewodowej, opartej na gęstej sieci radiowęzłów, posiada znaczne osiągnięcia w upowszechnieniu radia w mieście i na wsi.

FOT. FILM POLSKI.

Dla szerokich mas robotników i chłopów, ta forma radiofonizacji jest najtańsza, gdyż abonent kupuje jedynie głośnik i opłaca jednorazowo nieznaczny koszt przyłączenia swego mieszkania do sieci przewodów radiofonicznych. Właściciel głośnika nie ponosi poza tym żadnych stałych kosztów jego utrzymania, z wyjątkiem opłacenia abonamentu radiowego, który jest bardzo niski, bo wynosi zaledwie 2 zł. 40 gr. miesięcznie.

W okresie siedmiolecia Polski Ludowej ekipy radiowęzłów założyły pod przewodami elektrycznymi lub na własnych słupach dziesiątki tysięcy kilometrów przewodów radiowych, umożliwiając mieszkańcom wielu miast i miasteczek oraz niemal siedmu tysięcom gromad korzystanie z głośników radiowych, zainstalowanych w mieszkaniach. Wielkie te i kosztowne inwestycje w postaci budowy linii, finansowane z budżetu Skarbu Państwa, spowodowały, że radio będące w Polsce przedwrześniowej jedynie przedmiotem rozrywki nielicznej warstwy bogaczy — staje się dziś niemal nieodzownym wyposażeniem zarówno mieszkania robotnika w mieście, jak i chaty chłopa na wsi.

Jest jeszcze stosunkowo znaczna ilość mieszkań niezradiofonizowanych, a objętych siecią radiowęzłów, które dotychczas wniosku o założenie głośnika nie zgłosiły do miejscowego radiowęzła. W miesiącu wrześniu i październiku bieżącego roku oddziały powiatowe i koła SKRK podejmują szeroką akcję masowego zjednywania nowych abonentów radiowych dla pełnego wykorzystania założonych sieci przewodów radiowych. W akcji tej, mającej na celu wprowadzenie do mieszkań robotników i chłopów radia, tego najbardziej nowoczesnego instrumentu upowszechnienia kultury, oświaty, uspołecznienia i wychowania młodzieży, winno wziąć udział całe społeczeństwo.

Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju zwraca się w szczególności do Komitetów Rodzicielskich i Grona Nauczycielskiego miast i wsi, w których rozpięta została już sieć radiofonii przewodowej, o wzięcie żywego udziału w tej tak ważnej akcji społecznej.

Pod hasłem „**Głośnik Radiowy w każdej izbie**" Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju apeluje do wszystkich Obywateli, którzy nie mają jeszcze radia w domu — mimo, że sieć przewodów radiowych przebiega blisko — aby zainstalowali głośnik radiowy w swoim mieszkaniu.

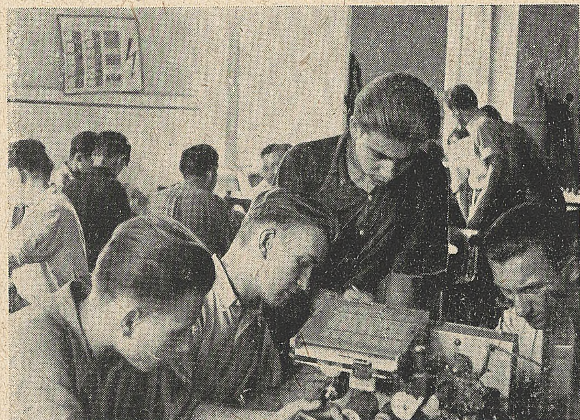
Równocześnie SKRK apeluje do tych wszystkich, którzy korzystają z usług radiofonii przewodowej i założyli już głośniki w swoich mieszkaniach, aby przekonali swych sąsiadów o korzyściach i przyjemności, jakie daje radio i namówili ich do zainstalowania głośnika.

Zgłoszenia na instalację głośników przyjmuje każdy radiowęzeł.

Z warsztatu radioamatora

MŁODZIEŻOWE I SZKOLNE KOŁA RADIOAMATORSKIE

ROZPOCZYNAJĄCY się nowy rok szkolny jest również początkiem nowego etapu pracy szkolnych i młodzieżowych kół radioamatorskich SKRK. W wielu szkołach powstaną nowe koła, a do kół istniejących zgłoszą się nowe zastępy kandydatów, pragnących zapoznać się z radiotechniką. Organizując naukę będą one musiały podzielić swoich członków na grupy i oddzielnie zorganizować wykłady i ćwiczenia praktyczne dla zaawansowanych w nauce i oddzielnie dla członków nowoprzyjętych, którzy rozpoczną naukę radiotechniki od podstaw.

FOT. ART.

Uczestnicy kursu radioamatorskiego S.K.R.K. we Wrocławiu w czasie zajęć praktycznych.

Wielu kołom szkolnym, które w ubiegłym roku szkolnym intensywnie pracowały, przybędzie nowy zastęp instruktorów — Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju zorganizował bowiem w czasie wakacji 3 kursy dla najbardziej aktywnych i zaawansowanych w nauce radiotechniki członków szkolnych kół. Kilkudniowe te kursy w Gdańsku i Wrocławiu ukończyło ponad 90 osób.

Po roku pracy w kołach radioamatorskich młodzież buduje już własnymi siłami radioodbiorniki, wzmacniaki i przyrządy radiowe. Chcąc młodzieży tej ułatwić zaopatrywanie się w konieczne materiały do pracy, lampy i części radiowe — Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju uruchamia przy Zarządzie Okręgowym w Poznaniu, ul. Czerwonej Armii 49 — Ośrodek Zaopatrzenia Kół SKRK w materiały do pracy.

Zadaniem tego ośrodka będzie dostarczanie kołom tych części radiowych, których na miejscu nie będą one mogły nabyć, udzielanie kołom bezpłatnie porad fachowych, jak również sprządzenia we własnych warsztatach części radiowych, jakich koło radioamatorskie z braku odpowiednich przyrządów lub narzędzi nie będzie mogło w swoim warsztacie wykonać.

Ośrodek ten będzie dla wszystkich szkół radioamatorskich w kraju centralnym biurem informacyjnym porad technicznych i zleceń w zakresie dostarczania części i materiałów technicznych i zleceń w zakresie dostarczania części i materiałów technicznych do nauki i pracy.

Części dostarczane będą przesyłką pocztową. Koszt dostarczonych materiałów liczony będzie według cennika Centrali Handlowej Przemysłu Elektrotechnicznego. Do tej ceny doliczony zostanie jedynie koszt własny opakowania i przesyłki. Adres ośrodka, do którego można kierować zapytania i zamówienia brzmi: Zarząd Okręgowy SKRK, Poznań, ul. Czerwonej Armii 49.

Zarząd Główny SKRK wydaje bezpłatny miesięczny „Biuletyn Informacyjny dla Kół Radioamatorskich SKRK". Koła, które biuletynu tego nie otrzymają względnie nowopowstałe, a nie zarejestrowane jeszcze w Zarządzie Okręgowym SKRK — winny zgłosić w Zarządzie Okręgowym SKRK swego województwa żądanie przesyłania biuletynów.

RADIO W SZKOLE

W WALCE o podwyższenie wyników pracy pedagogicznej w szkole, obok dobrego przygotowania nauczyciela, nowych programów, dostatecznej ilości podręczników i pomocy naukowych, bardzo ważną rolę odgrywa radio. Specjalne audycje dla poszczególnych klas wprowadzone przez Polskie Radio stanowią wielką pomoc przy realizacji programu nauczania. W programie tym w szerokim zakresie wprowadzono do szkół marksistowsko-leninowską wiedzę. Audycje Polskiego Radia, a w szczególności wykłady nadawane w ramach Wszechnicy Radiowej, umożliwiają nauczycielom pogłębienie tej wiedzy, uczniom zaś ponadto dają sposobność uzyskania i poszerzenia wiadomości z wielu dziedzin nauki.

FOT. ART.

Próba audycji w studio nadawczym szkolnego radiowęzła.

Ale nie tylko audycje specjalne, przystosowane do programu nauki, mają taką dużą wartość dla nauczycielstwa i młodzieży. W programach szkolnych w szerokim zakresie uwzględnione zostały aktualne zagadnienia dotyczące życia politycznego, gospdarczego, społecznego i kulturalnego naszego kraju, zaprzyjaźnionych Krajów Demokracji Ludowej, a zwłaszcza najlepszego przyjaciela Polski — Związku Radzieckiego. Polskie Radio w szerokim zakresie uwzględnia te zagadnienia w swoim programie i w ten sposób niejednokrotnie wiąże naszą młodzież z codziennymi osiągnięciami bohaterskiej klasy robotniczej, walczącej o wykonanie planu sześcioletniego, informuje o walce, jaką prowadzi cały świat postępu, o utrzymanie pokoju, wplata życie młodzieży polskiej w codzienne troski i osiągnięcia całej postępowej młodzieży świata.

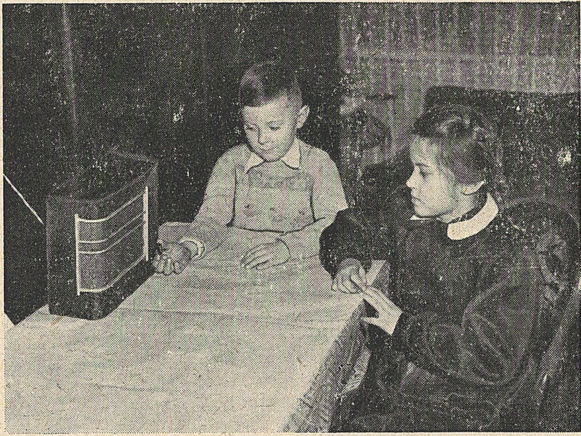
Radio, założone w świetlicach szkolnych i dworcowych, uczy się w ten sposób ważnym młodzieży, stając się w ten sposób ważnym czynnikiem przy organizowaniu również i życia pozaszkolnego ucznia. Nie małą rolę spełniają także audycje radiowe w upowszechnieniu kultury artystycznej wśród młodzieży, upowszchnieniu polskich pieśni masowych i wspaniałych pieśni radzieckch.

Przykładów użyteczności radia w szkole możnaby przytoczyć jeszcze wiele. Dlatego też rozpoczynając nowy rok szkolny pamiętajmy o tym, że głośnik radiowy w klasie — to jeden z głównych pomocników nauczyciela i niezbędny instrument w pracy dydaktycznej i wychowawczej.

Kiedy więc myślimy o udostępieniu pomocy naukowych szkole, pamiętamy przede wszystkim o radiu. Nie wystarczy szkole radioodbiornik. Niezbędne jest dołączenie do niego kilku przynajmniej głośników zainstalowanych w klasach, świetlicy, czy na korytarzu. Ułatwi pracę mikrofon jak i adapter z odpowiednio dobranym kompletem płyt gramofonowych.

Z początkiem nowego roku szkolnego tematem zainteresowań i obrad każdego Komitetu Rodzicielskiego szkoły i rodziców powinno być zagadnienie rozbudowy urządzeń radiowych, istniejących w szkole dla umożliwienia jak najbardziej wszechstronnego wykorzystania radia w pracy. Zarządy Okręgowe Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju, istniejące w każdym mieście wojewódzkim, udzielają szkołom w tym zakresie rad, pomocy, przydzielając sprzęt, często przychodzą z pomocą finansową. Potrzebne instalacje, w szczególności założenie głośników w klasach przeprowadzi Radiowęzeł Państwowego Przedsiębiorstwa Radiofonizacji Kraju, który istnieje w każdym mieście powiatowym, ponadto w szeregu innych miejscowościach.

Pod hasłem: „Głośnik w klasie — pomoc w nauce" przy współudziale całego społeczeństwa — SKRK przystępuje z nowym rokiem szkolnym do wzmożonej akcji rozbudowy urządzeń radiowych w szkołach.

FOT. JANUSZEWSKI.

Piotruś i Ania z zainteresowaniem słuchają pogadanki dr. Żabińskiego.

Z FRONTU RADIOFONIZACJI KRAJU

OSIĄGNIĘCIA RADIOFONIZACJI NA GÓRNYM ŚLĄSKU.

22 LIPCA — w dniu Święta Odrodzenia Polski — Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju w Katowicach oraz Dyrekcja P.R. „Radiofonizacja Kraju" w Gliwicach złożyły meldunek o wykonaniu rocznego planu na dwóch odcinkach ich działalności.

Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju do dnia 30 czerwca br. wykonał roczny plan rozdziału aparatów radiowych dla świetlic, przedszkoli, zakładów pracy itp. w 103,5% zaś do dnia 20 lipca w 109%.

Pracownicy radiofonii przewodowej, radiofonizując spółdzielnie produkcyjne na terenie województwa katowickiego do dnia 20 lipca br. wykonali w 110% roczny plan zaopatrzenia wsi spółdzielczych w urządzenia odbiorcze.

RADIOFONIZACJA 171 SPÓŁDZIELNI PRODUKCYJNYCH.

Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju oraz Państwowe Przedsiębiorstwo Radiofonizacji Kraju wykonali z nadwyżką zobowiązania „Czynu lipcowego". Przy pomocy urządzeń radiofonii przewodowej w ciągu mieiąca zradionizowano 171 spółdzielni produkcyjnych na terenie całego kraju. Prócz tego przeszło 500 świetlic szkolnych otrzymało sieciowe i bateryjne odbiorniki lampowe.

FOT. JANUSZEWSKI.

WSZECHNICA RADIOWA DROGĄ DO WIEDZY I AWANSU SPOŁECZNEGO

WYDAWCY: BIURO WYDAWNICTW POLSKIEGO RADIA, Warszawa, NOAKOWSKIEGO 20.
ZARZĄD GŁÓWNY SPOŁECZNEGO KOMITETU RADIOFONIZACJI KRAJU, Warszawa, HOŻA 57.

Drukarnia Akcydensowa, W-wa Tamka 3. 3.800. Zam. 2290 2-B.41117.

Cena 60 gr.